

Üürencinin adı, soyadı _____

Litney _____

**GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA
XXX RESPUBLİKA OLİMPİADASI
XII klas
*Aprilin 12-14, 2019***

I. Verili teksti dikathlı okuyın. Durguçluk nişannarını koyun.

Analar□ bobalar adamış uşaklara bir ev düzsünnär□ Bu işi üstünä almiş tatar□
□Evi□□ demiş o□□ düzecäm orada□ neredä oolum gelin buldu kendinä□

Ölä da yapmış□ O tatar adsız derenin boyunda düzmuş bir gözäl ev□ Kendi da oolunun
yanında yaşamaa erleşmiş□ Kalanı□ kaçkın insannar da□ bu derä boyunda yapılmışlar□ Çok
vakıt tatar insannara mal satmış□ ufak□tefek işlär hem türlü kopçalar□ rubalar□

Ahmetlän İvana çok yıl yaşamışlar□ olur olmaz şindi dä küyüün ihtärların arasında
bulunêrlar□

Bekim bu küyüün adı Tatar□Kıpçak□ Kim onu biler□

Legenda „Tatar oolu hem kaçkın kızı”

**Bu bir küyüün kurulmasının ilgili legenda. Çalışın da annadın sizin küyüünüz
(kasabanız) için (4-5 cümlä).**

II. Aşaadakı soruşlara cuvap verin.

a) Teksttan verili işliklerä morfologiya analizini yapın: *adamiş, düzsünnär, yapinsinnar.* _____

b) Teksttan aderlikleri çıkarın, onnarın tipini, sayısını, üzünü belliedin.

c) Verili shemalara görä dallı kathlı cümhä kurun:

- [, (),] – erlik dal cümlesi,

- [], () – zaman dal cümlesi,

- (), [] – sebeplik dal cümlesi.

d) Verili lafbirimelerin ne soy olduğunu yazın.

kiyadı yazın – _____

pek yakışıklı – _____

herbiri aramızdan – _____

heptän geç – _____

halkın sedefleri – _____

e) *Satmaa istärsä bän kendim ondan evi alacam* cümleyü sintaksis analizini yapın.

III. Okuyun teksti da aşaadakı soruşlara cuvap verin.

Yaşamakta yok örnek,
Kim inat, a kim donek,
Kim fena pek, kim yavaş,
Kim da dürük iki kaş.
Ama, kim yalpak, ona
Baş iilder bütün dünnä.
Kim tamah hem pek sıkı,
Ona yaşamak çıktı,
Diil paalı ana-boba,
Hepsini urêr kobaa.

Ne kardaş lääzim, ne dost,
Dolayında kim var – prost.
Kaavi, fena hem çetin,
Hep bakêr olmaa metin.
Ne esap var, ne kantar,
Ne ötää-beeri karar.
Te onuştana dünnä
Dolaşık dönä-dönä.

(V. Tukan „*Yaşamakta yok örnek*“)

a) Nişannı sıracıkları esaba alıp, yazın, siz dä poet gibi mi düşünersiniz? (4 cümledä).

b) Saygılı avtor sayêr, ki yaşamakta yok örnek. Daartışın avtorlan: varsayıdı kendi örnekleriniz, yazın (5 cümlä).

- c) Şıirdän artistik kolaylığını bulun da çıkarın. Birinnän bir gözäl cümle dostluk için kurun.

- IV.** „**Kismet ölçüyü bilmaz**” (*Seneka*) temasına göre kısadan kendi fikirinizi açıklayın (1 - 1,5 sayfaya kadar).

